Dagskonferanse
Lørdag 14. november, 2026 – kl 12-17
Litteraturhuset/Bergen – Auditoriet

Norges rolle i en urolig verden

Det offisielle Norge liker å se på seg selv som en fredsnasjon og fredsmekler. Osloavtalen fra 90-tallet, som Norge var med å framforhandle, har bidratt til å gi liv til dette bildet. Osloavtalen var overhodet ingen suksess og Palestinerne fikk aldri de rettigheter de har krav på. Avsløringene i forbindelse med Epstein viser at avtalen var utformet på Israels premisser. Folkemordet som Israel har utført på Gaza og Vestbredden de siste 3 år viser til alt overmål at denne avtalen ikke løste noe som helst. Utdeling av Nobels fredspris har også vært medvirkende til Norges selvbilde som fredsnasjon, men prisutdelingen har gang på gang vært klart i strid med Alfred Nobels testamente. Til og med personer som har brukt eller støttet bruk av militærmakt som virkemiddel i konfliktløsning, har fått prisen.

Utviklingen de siste 10-20 år har vist at Norge framstår som alt annet enn en fredsnasjon. Norge har deltatt i eller støttet så godt som alle krigene USA har startet i de siste 25 årene, med bombingen av Libya som det mest brutale eksempel på dette. Med Jens Stoltenbergs mantra om at «Våpen er veien til fred» er vel de siste rester av det offisielle Norge som fredsnasjon begravet.

Mens fredsbevegelsen krever forhandlinger og diplomati for å finne en permanent løsning på krigen i Ukraina, følger det offisielle Norge kun ett spor, nemlig mer og kraftigere våpen til Ukraina – og helst våpen som kan ramme Russland dypt inne på deres territorier. Til tross for at vår politiske ledelse hverken ønsker fred eller dialog med sitt naboland i øst finnes det heldigvis modige folk i fredsbevegelsen som løfter fram dialog og forhandlinger for å løse mellomstatlige spørsmål. Folk-til-folk samarbeid og Bike for Peace er slike initiativer.

Norges oljefond er nå verdens største statlige investeringsfond og eier 1.5% av alle børsnoterte aksjeselskaper. Det drives «effektivt» for å skaffe størst mulig profitt fra det internasjonale finansmarkedet uten særlig hensyn til hvorfra og hvordan profitten oppnås. Oljefondets investeringer i selskaper som støtter og profiterer på Israels krigføring og okkupasjon har vært kraftig kritisert. Norge baserer mye av sine inntekter fra disse pengeplasseringene (25% av vårt statsbudsjett dekkes av oljefondet). Norge er sådan blitt en ikke ubetydelig rentenist-stat, som søker sin militære beskyttelse ved å underordne seg Vestens og især USAs globale interesser og deltar som en av de ivrigste landene i en voldsom militær opprustning.

Dagskonferansen som Antikrigs-Initiativet, Internasjonal Kvinneliga for Fred og Frihet og Litteraturhuset i Bergen arrangerer den 14 november, 2026 på Litteraturhuset vil sette søkelys på Norges rolle i en urolig verden. De fire innledere: Tore Nærland, Aslak Storaker, Unni Eikeseth og Øyvind Andresen vil belyse dette fra ulike hold.

Påmelding:

Meld deg på ved å betale kr 200,- via Litteraturhusets billett system (QR koden)

Arrangører:

Antikrigs-Initiativet (AKI)
Internasjonal Kvinneliga for Fred og Frihet – Bergen (IKFF)

Adresse: Hollendergt 16, N-5017 Bergen, NORGE
E-mail: antikrig@protonmail.com
Tel.: 47270653
Web: https://antikrigsinitiativet.no/

Innledere:

Tore Nærland: « Samtaler og dialog som metode i nedrustningsarbeid.»
Tore Nærland er grunnlegger og president i Bike for Peace, og inntil nylig hovedstyremedlem i Nei til Atomvåpen. Han har syklet for fred siden 1976. I april 1979 kom han til Hiroshima og møtte Kameno Fujiwara på sykehuset der, blind og lam fra skuldrene og ned, sengeliggende i 34 år etter atombomben. Hun ba ham arbeide for en verden uten atomvåpen, og skrev til ham etterpå. Det har vært oppdraget hans siden. Metoden er direkte møter og samtaler, å lytte mer enn å snakke, for å bringe sentrale aktører sammen til forhandlinger. Arbeidet er dokumentert i mer enn 30 bøker.

Unni Eikeseth: «Vitenskapsfolk sitt ansvar for våpenkappløpet». Unni Eikeseth er førstelektor i naturfag ved Institutt for lærarutdanning ved NTNU. Ho har tidlegare arbeidd som vitskapsjournalist og programleiar i NRK og som lektor i vidaregåande skule. Eikeseth er også sakprosaforfattar av fleire bøker for vaksne og ungdom, der den siste er *Krigens laboratorium* (2026) på Skald forlag. Boka hennar, *Jakten på stedsansen* (2018) er omsett til engelsk, polsk og russisk og vart nominert til den polske prisen Madra Ksiazke Roku / "Smart Book Awards" i 2019, og NTNUs litteraturpris i 2020.
Eikeseth har også vore med på å lage ein podcast om lærarane sin ikkje-valdelege kamp mot nazismen under 2. verdskrig. https://shows.acast.com/laerarkrigen-mot-quisling

I boka Krigens laboratorium (2026) set hun lys på vitskapsfolk og teknologar si rolle i å drive våpenkappløpet. Boka løftar fram historiske forteljingar, men også dagsaktuelle skildringar og intervju med fagfolka som jobbar med å utvikle våpen i Noreg. Krigens laboratorium stiller viktige vitskapsetiske spørsmål, som kva ansvar ein har for korleis våpen blir brukt, og kva rolle våpenprodusentar bør få spele i utdanningssystemet. I boka utfordrar forfattaren oppfatningar om mennesket som krigersk art, og minner om at vi har plikt og moglegheit til å bruke kunnskap for å oppnå fred. Boka bidrar til håp og handlekraft ved å fortelje om korleis vitskapsfolk også har bidratt til nedrusting og fred.

Aslak Storaker: «Norge som militær aktør». Aslak Storaker er skribent og fredsaktivist. Han har i en årrekke skrevet kritisk om norsk opprustning, våpeneksport og krigsdeltakelse i ulike aviser og tidsskrift. Han har innehatt mange ulike verv i fredsbevegelsen, og har siden 2022 vært styremedlem i Det internasjonale fredsbyrået (IPB).

Øyvind Andresen: «Norges integrering med USAs militær-politiske kompleks.»
Øyvind Andresen er pensjonist og bosatt i Søgne. Han har arbeidet som industriarbeider og lektor i videregående skole, skrevet fagbøker og drevet egen blogg, Andresens blogg (andresensblogg.no), siden 2015. Bloggen inneholder nær 700 tekster om politikk, samfunn og internasjonale spørsmål. Han er også fast skribent i Friheten og Ny Tid. I sitt foredrag vil han belyse hvordan Norge politisk, militært og teknologisk er tett integrert med Pentagon og den amerikanske våpenindustrien, gjennom Norges tilslutning til Pax Silica, Oljefondets investeringer i amerikansk våpenindustri og Norges omfattende kjøp av amerikanske våpen.

Kultur:

Bergen Bossband
Bergen Bossband har siden 2012 resirkulert nye og gamle, mer eller mindre kjente låter og har spilt på mange intime scener. Bandet består av naboene Johanna Vatne på vokal og Sondre Båtstrand på gitar og kor.